

Helena Uhlén
Naturavdelningen
036-39 51 40

Postadress 551 86 Jönköping
Besöksadress Hamngatan 4
Tfn 036-39 50 00
Fax 036-12 15 58
E-post lanstyrelsen@f.lst.se
www.f.lst.se
Plusgiro 6 88 06-9
Bankgiro 5206-5877

Bildande av biotopskyddsområdet Hultarps rikkärr i Jönköpings kommun

Beslut

Länsstyrelsen förklarar att Hultarps rikkärr, som det är markerat på karta (bilaga 1), ska omfattas av biotopskydd enligt 7 kap. 11 § miljöbalken (1998:808). Området ska skötas så att den hävdgynnade floran i rikkärret bevaras och förbättras, se sidan 2 under Skötsel. Arbetsföretag som kan skada naturmiljön får inte utföras inom det avgränsade området.

Administrativa data

Namn	Hultarps rikkärr
Skyddsform	biotopskyddsområde
Kommun	Jönköping
Församling	Skärstad
Karta	fastighetskartan: 7E 4d terrängkartan: 7E SV
Lägesbeskrivning	ca 3 km nordöst om Skärstad kyrka
Fastighet	Siringe 5:1
Markägare	enskild
Gräs	enligt karta, bilaga 1
Förvaltare	Länsstyrelsen i Jönköpings län
Areal	0,1 ha

Beskrivning

Hultarps rikkärr är beläget, i en svag västsluttning, i Siringedalen i det bördiga Skärstad. Rikkärret och dess omgivning påverkas av berggrunden, Visingsöformationen och den överlagrande issjöleran, vilket har gjort att kalkrika kärr och källkupoler har bildats. Hultarps rikkärr är ett av dessa. Kärrret har en för dessa trakter ovanlig flora med arter som kärrknipprot, näbbstarr, gräsull, kärrfräken och tuvstarr. Det finns uppgifter om att det ska finnas hårstarr. Även mossfloran är exklusiv med arter som källtuffmossa, kärrpraktmossa och dunmossa.

Hävden av kärrret har varit eftersatt vilket har resulterat i att arter av igenväxningskaraktär har ökat som tex älgört. Trädsiktet har vuxit till och

brett ut sig på grund av den eftersatta hävden. Klibbal och björk är de vanligaste träden, men det förekommer även asp och apel.

I den övre delen finns en källa som grävts ur och från denna finns en vattenslang som förser ett badkar i angränsande hagmark med vatten för kreaturen. Det finns igenväxande diken runt större delen av kärret.

Skötsel

Skötseln av rikkärret ska syfta till att bevara den för rikkärret hävdgynnade floran med arter som kärrknipprot och näbbstarr. Skötseln ska också syfta till att förbättra förutsättningarna för den kärlväxtflora och mossflora som är typisk för rikkärr.

I ett första skede ska i stort sett alla träd och buskar avverkas och forslas bort från kärret. Ett äppelträd i kanten mot hagmarken samt två till tre knippen med klibbal vid källan i den övre delen sparas. De träd som sparas nu kan plockas bort i framtiden om det anses lämpligt.

Slätter ska ske i månadsskiftet juli-augusti. Slåttern ska ske med skärande redskap och den avslagna vegetationen ska forslas bort från kärret. I början ska slåttern ske varje år för att tränga tillbaka igenväxningsvegetation som älgört samt rotskott från de avverkade träden. Senare kan slätter vartannat år provas.

Vattenuttag från källan till betesdjuren får fortgå i den omfattning som sker idag. Diket mot hagmarken i söder ska tillåtas växa igen. Om befintligt dike mot åkermarken i norr avses rensas ska samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ske med Länsstyrelsen innan åtgärd vidtas.

Arbetsföretag inom biotopskyddsområdet som kan skada naturmiljön

Exempel på åtgärder som kan skada rikkärrets naturmiljö är all typ av exploatering, dikning, markarbeten, uppodling, tillskottsutfodring, användning av bekämpningsmedel eller gödselmedel, markberedning, tippning eller skogsplantering.

Ärendets handläggning

Roland Carlsson har den 16 januari 1976 ansökt hos Länsstyrelsen om att Hultarps rikkärr avsätts som naturreservat. Ansökningen biträdades sedermera av dåvarande Huskvarnakretsens av Svenska Naturskyddsföreningen.

Med hänvisning till bland annat brist på resurser samt att kärren inte var hotade av torrläggning eller dylikt avslag Länsstyrelsen genom beslut den 2 mars 1982 ansökan om bildande av naturreservat. Huskvarnakretsens av Svenska Naturskyddsföreningen överklagade Länsstyrelsens beslut till regeringen. Naturvårdsverket yttrade sig i ärendet den 1 juni 1982 och anförde att området borde avsättas som naturreservat. Regeringen beslutade den 26 januari 1984 att frågan om områdets skydd skulle återremitteras till Länsstyrelsen för fortsatt handläggning

Länsstyrelsen har dels haft bristande personalresurser och dels prioriterat arbetet med andra mer akut hotade reservatsärenden, vilket har orsakat den ovanligt långa handläggningstiden.

Länsstyrelsen och markägaren träffades på plats den 21 november 2006 och kom överens om avgränsningen av biotopskyddsområdet. Vid detta tillfälle diskuterades även framtida skötsel av rikkärret. Föreskrifterna för biotopskyddsområdet medför inte att pågående markanvändning avsevärt försvåras varför ersättning ej skall utgå.

Samråd enligt 25-26 §§ förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. har skett med Naturvårdsverket och Jönköpings kommun.

Länsstyrelsen har den 24 oktober 2007 förelagt markägaren att inkomma med yttrande över förslaget till beslut. Inget yttrande har inkommit.

Motivering

Sedan miljöbalken trädde ikraft den 1 januari 1999 finns det möjlighet att, enligt 7 kap. 11 § miljöbalken, förklara mindre mark- eller vattenområden som utgör livsmiljö för hotade djur- och växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda som biotopskyddsområde. Inom ett biotopskyddsområde får inte bedrivas verksamhet eller vidtas åtgärder som kan skada naturmiljön.

Enligt 7 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken är bl.a. naturliga ängar och rikkärr sådana skyddsvärda biotoper.

Enligt 5 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., med hänvisning till bilaga 1 i förordningen, är bland annat källor med omgivande våtmark, småvatten och våtmarker (omfattande maximalt ett hektar) i jordbruksmark skyddade genom generellt biotopskydd. Alla kärr och källkupoler inom riksintresseområdet i Hultarp är generellt skyddade. Länsstyrelsen anser det dock vara motiverat att skydda Hultarps rikkärr genom ett särskilt beslut om biotopskyddsområde eftersom rikkärret hyser höga botaniska värden vilka kräver en restaurering och en kontinuerlig hävd för att bevaras och kunna utvecklas.

Kärren och källkupolerna i Hultarp inventerades 1977 av Botaniska Sällskapet i Jönköping och speciellt rikkärret konstaterades ha en mycket artrik flora och höga botaniska värden. I Ängs- och hagmarksinventeringen från 1988 bedömdes Hultarp ha mycket höga naturvärden. Hultarps rikkärr ingår i område som utpekats som riksintresse för naturvärden (NF 8) bland annat för sin rika flora. Rikkärret ligger även inom område som är av riksintresse för kulturmiljövärden (F 74).

Länsstyrelsen bedömer att områdets höga botaniska värden motiverar ett skydd för att restaurera det delvis igenvuxna kärret och återuppta slåttern samt att säkerställa den framtida hävden av området. Utifrån områdets ringa storlek anser Länsstyrelsen att biotopskyddsområde är en lämpligare skyddsform än naturreservat. Det avgränsade rikkärret på fastigheten Siringe 5:1 ska därför skyddas som biotopskyddsområde.

Bildandet av biotopskyddsområdet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken och med den för Jönköpings kommun gällande översiktsplanen.

Övrigt

Ersättning kan utgå för överenskomna vårdåtgärder som särskilt avtalats och som är viktiga för att värdena och den biologiska mångfalden ska bestå. Enligt 7 kap. 11 § miljöbalken och 7 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken får Länsstyrelsen själv efter underrättelse vidta de åtgärder som behövs för att vårda området.

Virke som utfaller i samband med skötselåtgärder tillfaller markägaren.

Det biotopskyddade områdets gränser markeras i terrängen med stolpar och biotopskyddsbrickor samt eventuellt en informationsskylt.

Beslutet om biotopskydd, enligt 7 kap. 11 § miljöbalken, gäller omedelbart, även om det överklagas.

Hur man överklagar mm

Detta beslut kan överklagas hos Miljödomstolen vid Växjö tingsrätt **genom skrivelse till Länsstyrelsen** – se bilaga (formulär 31).

I den slutliga handläggningen av detta ärende, i vilket funktionsansvarig områdesskydd Malin Lund beslutat och naturvårdshandläggare Helena Uhlén varit föredragande, har även länsassessor Ulrika Källberg och naturvårdsdirektör Johan Uhr deltagit.

Malin Lund

Helena Uhlén

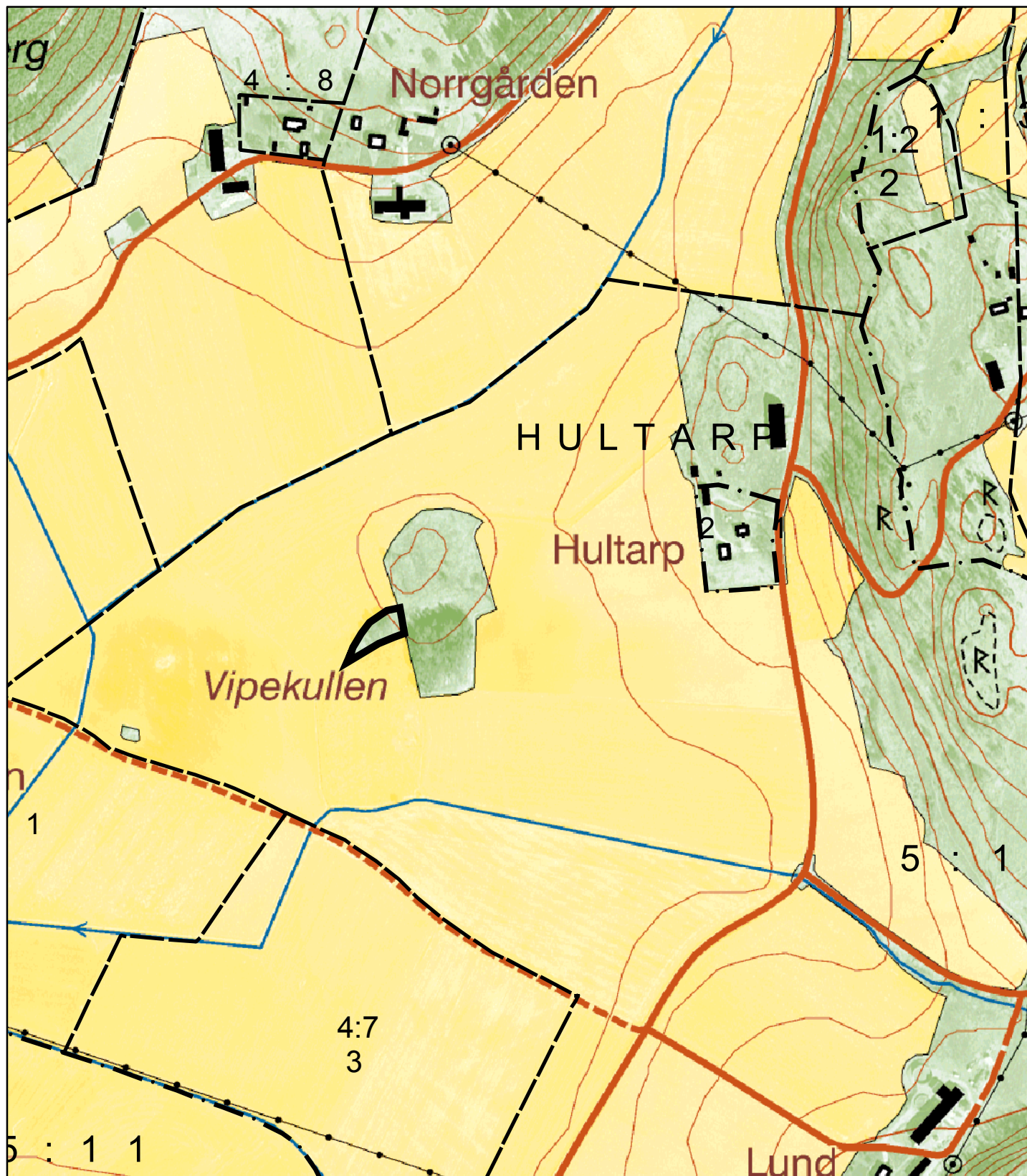
Bilaga

1. Karta

Biotopskyddsområdet Hultarps rikkärr

Bilaga 1

Tillhör Länsstyrelsens beslut
2007-12-13, dnr 511-19756-06

1:5 000

 Gräns för Hultarps rikkärr

© Lantmäteriet 2006. Ur GSD-Fastighetskartan
ärende 106-2004/188F.

Kartkälla: Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Godkänd från sekretessynpunkt för spridning.
Lantmäteriverket 1999-09-16.

